

divadelni-noviny.cz

Střípky z PDFNJ (No. 3) – Divadelní noviny

5-6 minut

Kulturní čtrnáctideník pro divadelníky a jejich diváky

- [Aktuálně](#)
- [Zprávy](#)
- [Kritika](#)
- [Seriály a blogy](#)
- [Ostatní](#)

Utečenecké tábory a občanská válka. Média ovládaná kapitálem. Humanitární pomoc pro “nepotřebné”. To jsou některá z témat polodokumentárního projektu švýcarského divadelníka Mila Raua, který pod názvem [Soucit. Příběh kulometu](#) přivezla na letošní [PDFNJ](#) do Divadla Archa berlínská [Schaubühne am Lehniner Platz](#).

Soucit. Příběh kulometu. Repro Schaubühne

Během dvouletých příprav, které obnášely výpravy na “místa činu”, shromáždili tvůrci inscenace četné výpovědi o hrůzách genocidy a následné občanské války na území Burundi, Konga a Rwandy v 90. letech minulého století. Ze svědectví poskládali příběh nahlížený očima Evropana poměřovaný jeho životními zkušenostmi a postoji. Stmelila je fiktivní postava dobrovolnice zakoušející privilegia bělocha na černošském kontinentě i pocity viny z daného rozvržení karet. Její zážitky rámuje svědectví belgické herečky původem z Burundi ([Consolate Sipérius](#)). Právě její přítomnost, její autenticita (mluví jen krátce na začátku a konci představení, po zbytek času nicméně zůstává sedět na jevišti) umocňuje váhu vyřčeného. Dala by se číst i jako tiché memento tam někde vzadu, za mnohamluvnou zkušeností “z druhé ruky”.

Scéna je pokryta odpadky, přes něž musí interpretka dobrovolnice Ursina Lardi klopýtat. FOTO DOMINIQUE ECKEN

Scéna je pokryta odpadky, přes něž musí interpretka dobrovolnice [Ursina Lardi](#) klopýtat, chce-li opustit prostor před diskusním pultem. Aby přehlušila salvu z kulometů, pouští si Bacha “na plné pecky”. Účinné audiovizuální metafory. Bohužel je jich zoufale málo. Režisér, snad ve snaze nemanipulovat přímočaře emocemi, minimalizoval jevištní akci. Nenabídl ale přitom adekvátní kompenzaci v podobě dokumentaristické kvality.

Scéně vévodí velké projekční plátno, na nějž je nepřetržitě promítána tvář řečnice, jen skromně alternovaná droby dokumentárního materiálu.
FOTO DANIEL SEIFFERT

Scéně vévodí velké projekční plátno, na nějž je nepřetržitě promítána tvář řečnice, jen skromně alternovaná droby dokumentárního materiálu (cestovní pas, mapa, fotky). Obrazová složka tak odvrací pozornost od reálného obsahu palčivé výpovědi k uměle koncipovanému subjektu, který ji líčí. Význam *jeho* perspektivy a prožívání, na něž se patrně máme soustředit, se mi přitom jevil nepatrný ve světle pojednávaného tématu. Postava prodělá v retrospektivně odkrývaných souvislostech dramatický vývoj stejně jako její Bůh (opíše oblouk od nezúčastněného pozorovatele k trpícímu Kristovi), přesto mi identifikace s ní činila problém – vnímala jsem ji spíše jako rušivého průvodce středoafričskou tragédií.

Současná krize na Blízkém Východě je zanedbatelná v porovnání s někdejším Kongem. FOTO DANIEL SEIFFERT

Samotná svědectví jsou devastující. Režijně vložené vývody (současná krize na Blízkém Východě je zanedbatelná v porovnání s někdejším Kongem – pohleďte jen na tu bandu hipsterů v uprchlických táborech!) spíše vlašně diskutabilní než kontroverzi provokující. Dramatické paralely s divadelní realitou (konstatování, že Oidipus – podobně jako Západ – ví, že je vinnen od začátku a snaží se jen obhájit) zůstanou, žel, neakcentovány, nerozehrány (pravda, interpretka v jeden moment močí na scénu posetou odpadky). Vlastně žel, nebo bohudík?

Herečka, která byla v Burundi svědkem vraždy svých rodičů, dostane ve hře poslední slovo. FOTO DANIEL SEIFFERT

Herečka, která byla v Burundi svědkem vraždy svých rodičů, dostane ve hře poslední slovo. Odmítne vytáhnout na diváky

kulomet (paralela s nacistickými pohlaváry je přece jen přehnaná) a místo toho nám dá lekci ze soucitu – pustí zvukový záznam povyku afrických dětí při hře...

[Schaubühne am Lehniner Platz](#), Berlin – Milo Rau: [Soucit. Příběh kulometu](#) / [Mitleid. Die Geschichte des Maschinengewehrs](#). Režie: [Milo Rau](#), přípravné rešerše/dramaturgie: [Mirjam Knapp](#), [Stefan Bläske](#), dramaturgie: [Florian Borchmeyer](#), výprava: [Anton Lukas](#), video a zvuk: [Marc Stephan](#), světlo: [Erich Schneider](#). Hrají: [Ursina Lardi](#) a [Consolate Sipérius](#). Premiéra 16. leden 2016 v Schaubühne am Lehniner Platz, Berlín. Psáno z reprízy na PDFNJ 25. listopadu 2017 v Divadle Archa v Praze.

///

Předchozí díly festivalového zpravodajství:

[Střípky z PDFNJ \(No. 1\)](#)

[Střípky z PDFNJ \(No. 2\)](#)

...

Více o [PDFNJ](#) na i-DN:

[PDFNJ začne zítra a propukne za týden](#)

[Čelákovické glosy \(No. 21\)](#)

- [Na hlavní stranu](#)
- [Na začátek stránky](#)

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)